

UN CULTE TERRIBLE

Les relíquies de Franco

Al general, li agradaven les relíquies, allà on anava duia sempre una mà de santa Teresa perquè l'ajudàs. Li agradava això i els monuments. El més sumptuós de tots, no hi ha dubte, Cuelgamuros, el Valle de los Caídos, allà on feien treballs forçats tants republicans vençuts. Però també li feien el pes recordatoris més modestos. I durant quaranta anys va omplir el seu imperi (no tan gran com ell hauria volgut i progressivament minvat amb la pèrdua de colònies importants) amb signes del seu pas per la terra: plaques en edificis, estàtues a cavall, bustos, retrats en tots els edificis públics (a Lo Rat-Penat n'hi havia un en què s'assemblava inexplicablement a Alfonso Paso) i fins i tot en les esglésies. Allò del culte a la personalitat, ho van traure per Stalin, però igual ho podrien haver dit de Franco.

Als Països Catalans, aquesta mena de símbols fou abundosa i poques vegades de bon gust (vegeu el bust que encara hi ha a la Pobla de Vallbona, o a Alboraià). Era una manera de recordar la victòria, al costat de les insignies oficials: l'escut espanyol, el jou i les fletxes, els cignes del SEU, el lema «una, gran, lliure», l'Auxilio Social, el Frente de Juventudes...

En aquesta pàgina recollim vestigis encara en peu d'aquell passat, més

Cavalls, estàtues, plaques, bustos i noms de carrer, ens recorden el gust a la pròpia exaltació. Velles deixalles franquistes que es resisteixen a morir.

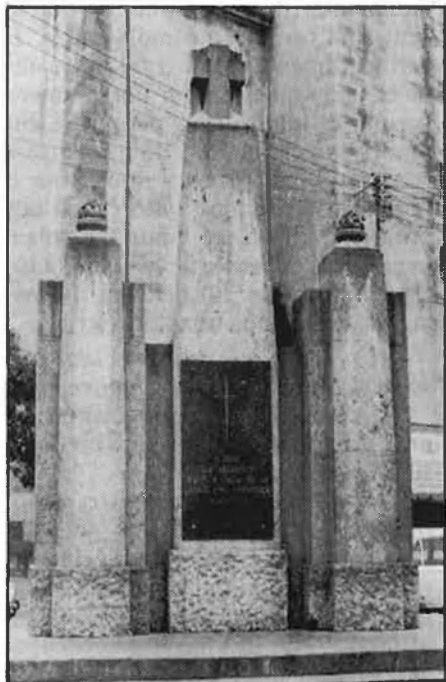
A. Blanch

JORDI VICENT

DOMÈNEC UMBERT

J. M. MONTANER

DOMÈNEC UMBERT

De dalt a baix, bust a la Pobla de Vallbona. Estàtua al castell de Montjuïc. Monument als «caídos», «reconvertit», a Arenys de Mar. I monument a José Antonio, a Barcelona.

viu en el record, precisament, per la pervivència de relíquies. A més, és clar, dels noms de carrer trets de la panòpia franquista i que substituïren ràpidament, arran de la derrota republicana, els noms tradicionals o d'altres que eren producte de la situació política derrotada: carrers del 18 de Julio, de tots els generals sublevats, del protomàrtir Calvo Sotelo, de l'absent José Antonio Primo de Rivera, de la divisió que anà a la Unió Soviètica al costat dels hitlerians... Anant d'ací cap allà encara es pot trobar amb una freqüència estranya aquests residus. Com certes cares, com certs gestos de tot allò vell que encara es resisteix a morir. □